

[Ellemann-Jensen]

fentlig udgift bliver skåret bort eller bare begrænset, vil det ramme nogle mennesker, der havde indstillet sig på, at det offentlige lige præcis skulle afholde den udgift, lige præcis skulle give det tilskud, lige præcis skulle komme med den ydelse. Hvis der bliver skåret, kommer protesterne; naturligvis gør de det.

Frygten for at træde nogle for nær i deres ønske om at bevare tingene, som de er, frygten for at angribe, hvad mange mennesker betragter som velerhvervede rettigheder, har hidtil kvalt ethvert forsøg på virkelig at skære ned i det lovbundne område af statens udgifter. Sådan må det ikke gå denne gang. Regeringen har bundet sig til at opfylde et mål for disse besparelser, og venstre vil gøre sit til, at disse mål bliver opfyldt. Vi finder, at det er en væsentlig nydannelse, at en så massiv finanspolitisk stramning i så høj grad bygger på offentlige besparelser; vi finder, dette er en så væsentlig nydannelse, at der bør gøres en særlig indsats for at få tingene igennem.

Den anden side af den finanspolitiske stramning er afgifterne, der aldeles ikke er af traditionel karakter, som nogle går rundt og siger. Hovedsigtet med regeringens afgiftsbuket er jo ikke at skaffe et provenu til statskassen, men at bremse forbruget af olie. De fleste uden for de dertil indrettede interesseorganisationers snævre kreds kan vel være enige i behovet for at begrænse olieforbruget; det kan ikke kræve argumenter.

Venstre er tilfreds med, at regeringen først og fremmest vil bremse olieforbruget på en måde, der giver den enkelte mulighed for at træffe et valg. Ved at lægge så store afgifter på energiforbruget, at det virkelig kan føles, hvis man nedskærer sit forbrug, giver man det enkelte menneske valget imellem at skære ned på sit energiforbrug eller skære ned på andre områder i den private økonomi. Det er en god løsning, en god liberal løsning på det problem. Når hr. Glistrup så kommer med en mærkelig argumentation om, at det så må friste olielandene til at sætte prisen i vejret, bør det være en påmindelse til undervisningsministeren om, at man burde bruge lidt flere penge på at lære de jurister en smule økonomi; måske kunne der ligefrem blive et genopfriskningskursus til hr. Glistrup.

Det er for øvrigt overraskende at se, at der er nogle, der angriber regeringens afgiftsløs-

ning og vil sætte egentlige rationeringsordninger i stedet for, eller rettere: det er ret overraskende at se, hvem det er, der kommer og foreslår det i den offentlige debat. Havde det været partierne helt ude til venstre i det politiske billede, havde vi måske ikke undret os så meget, de hylder jo en samfundsopfattelse, hvor man skal fratage den enkelte størst mulig handlefrihed. Men at det er det konservative folkeparti, der jo ved festlige lejligheder roser sig af at støtte tankegangen om et frit samfund, at det er dette parti, der nu kommer og ønsker rationeringer i stedet for den løsning, regeringen foreslår, ja, det er overraskende. Vil det konservative folkeparti have et nyt varedirektorat? Skal vi have en masse statslige kontorer, hvor man skal sidde og fordele rationeringsmærker? Ja men den ufrihed, det ville medføre, den forvridning af markedsstrukturene er ikke rimelig. Den ønsker venstre at undgå så vidt muligt, og derfor kan venstre støtte regeringens forslag om betydelige forhøjelser af energiforbruget.

Når der nu sker så omfattende afgiftsforhøjelser, er det selvfølgelig på forhånd meget vanskeligt at skønne over, hvilken virkning det får på forbruget og dermed på statens provenu. Men det væsentlige i denne sag er som nævnt ikke, hvor mange penge der kommer i statskassen, men derimod om man kan få forbruget ned. Den gunstige virkning på betalingsbalancen får vi jo i begge tilfælde, men i det omfang det sker gennem et lavere energiforbrug, virker det også positivt på den anspændte forsyningssituation.

Vi er nok i venstre mindre glade for de restriktioner, regeringen ønsker at gennemføre vedrørende bilkørsel, men vi erkender, at det midlertidigt kan være nødvendigt med en særlig indsats for at sikre, at vi kan få fyldt olielagrene op til den kommende vinter.

Vi skal henstille til regeringen, at en ordning, der mindsker benzinforbruget ved at begrænse kørselsmulighederne, i videst muligt omfang vil komme til at undgå at belaste administrationen. Det er klart, at gennemfører man en sådan ordning, kan man ikke undgå at genere befolkningen. Det er ikke et mål i sig selv at genere befolkningen – naturligvis ikke – men skal der spares i en fart, må nogle blive ramt; det vil være hykleri at hævde det modsatte. Vi må da bare forlange, at en sådan eventuel ordning kan fungere i praksis, og at folk har tillid til, at det kan